

استفتائات وقوف به عرفات

استفتائات وقوف به عرفات

[۹۷۱] س - حدودی که برای عرفات و مُزدلفه و منی مشخص شده است جهت انجام مناسک، اعتبار دارد یا نه؟

ج - چنانچه مورد اطمینان یا تصدیق اهل محل باشد معتبر است. [۱]

[۹۷۲] س - کراهت صعود به جبل الرحمه، آیا قبل از نیت وقوف به عرفات است یا بعد از آن؟

ج - در وقت وقوف کراهت دارد که از جبل بالا رود. [۲]

[۹۷۳] س - شخصی وقوف اختیاری عرفات را در کمرده و قبل از رفتن به مَشْعَر، مُغْمی علیه شده است، بفرمایید اگر به همین حال تا آخر اعمال باقی باشد وظیفه اش چیست و اگر بعد از اغما او را به ایران آورده باشند چه حکمی دارد و نیز اگر بعد از ایام تشریق در ماه ذیحجه به هوش بیاید، در مکه باشد یا در ایران، چه باید کرد؟

ج - با فرض اینکه عذر او فقط اغما است، پس از به هوش آمدن، اگر ممکن است اعمال حج را اتمام [۳] کند و در هر صورت سال بعد حج را اعاده کند و برای احراز خروج از احرام بعد از اتمام حج، عمره مفردهای [۴] اتیان نماید.

[۹۷۴] س - زنی که عادت ماهانه اش مثلاً شش روز بوده است، در حال عادت زنانه برای عمره تمتع مُحرم می شود و در روز هشتم ذیحجه که روز ششم عادت او است پاک می گردد و غسل می کند و اعمال عمره تمتع را انجام می دهد و برای حج تمتع مُحرم می شود، ولی ظهر روز نهم در عرفه لک می بیند و نمی داند که آیا ادامه دارد تا پس از ده روز، تا استحاضه حساب شود و اعمال قبلی او صحیح باشد یا قبل از تمام شدن ده روز از اول عادت قطع می شود تا حکم حیض را داشته باشد، وظیفه او چیست؟ و در همین فرض اگر در مشعر لک دید چه کند؟

ج - عمل به احتیاط کند [۵] و راه احتیاط، انجام اعمال بدون قصد تمتع و افراد بلکه به قصد مافیالذمه، با قربانی در منی [۶] و اتیان عمره مفرده بعد از آن است، و چنانچه قصد تمتع کرده [۷] و بعد از انجام بعض اعمال حج کشف خلاف شده، اکتفا به این حج نکند. [۸]

[۹۷۵] س - در فرض مسأله فوق، اگر در عرفات یا مشعر لک دید و همان وقت یقین پیدا کرد که خون حیض است و قبلاً پاک نبوده، باید چه کند با توجه به اینکه وقت وقوفین اختیاری و یا اضطراری آن باقی است ولی وقت برگشتن به مکه و انجام اعمال عمره تمتع را ندارد؟

ج [۹] - مورد عدول به افراد است. [۱۰]

[۹۷۶] س - وقوف اضطراري عرفه آیا از اول شب تا طلوع فجر است، یا طلوع آفتاب؟

ج - وقوف اضطراري عرفه در شب عید است و شب تا طلوع فجر است. [۱۱]

[۱]. آیه الله سیستانی: اگر این حدود دست به دست از قدیم اخذ شده باشد معتبر است، مادام که اطمینان در خطای آن پیدا نشود. (ملحق مناسک، مسأله ۳۰۳).

آیه الله مکارم: معمولاً مورد قبول اهل محل است، بنابراین تابلوها یا علاماتی که گذارده اند معتبر است.

[۲]. آیه الله زنجانی: بنابر احتیاط مستحب، در ساعات وقوف، روی جبل الرحمة، وقوف ننماید؛ ولی کراهت آن ثابت نیست.

آیه الله سیستانی: جبلالرحمه جزو موقف است ولی افضل ایستادن در دامنه کوه از طرف چپ آن است (مناسک، مسأله ۳۶۶).

[۳]. آیه الله اردبیلی: در فرض سؤال حش باطل است و پس از به هوش آمدن، باید با همان احرام یک عمره مفرده به جا آورد تا از احرام خارج شود و اگر سال اول استطاعت او بوده و یا حج استحبابی به جا می آورده، چیزی بر او نیست و گرنه باید سال بعد حج را اعاده کند.

آیه الله خویی: اگر فقط وقوف اختیاری عرفات را درک نماید، اظهر بطلان حج و انقلاب آن به عمره مفرده است. (مناسک، ص ۲۴۲).

آیه الله زنجانی، آیه الله سیستانی: حش باطل است و احرامش بدل به عمره مفرده شده است و باید مناسک عمره را انجام دهد.

آیه الله سبحانی: بقیه اعمال را به قصد فراغ ذمه از آنچه بر او تعلق گرفته چه عمره و چه حج به جا آورد و بنابر احتیاط مستحب در صورت استقرار حج یا بقای استطاعت سال بعد حج را اعاده کند. □

آیه الله صافی: به حاشیه مسأله ۹۹۰ مراجعه شود.

آیه الله فاضل: در فرض مرقوم رمی روز عید را نیابتاً از طرف او انجام دهند و پس از به هوش آمدن، بقیه اعمال را خودش انجام دهد و بنابر احتیاط واجب عمره مفرده ای به جا آورد و اگر حج بر او مستقر بوده و یا استطاعتش تا سال بعد باقی مانده حج را اعاده کند.

آیه الله گلپایگانی: با درک وقوف اختیاری عرفه اگر بقیه اعمال را انجام دهد حج او صحیح است. (آداب و احکام حج، م ۷۵۶)

آیه الله مکارم: درک وقوف اختیاری عرفی برای صحت حج کافی است، پس اگر به هوش آید بقیه اعمال را به جا می آورد و اگر نتواند به جا آورد نایب می گیرد به شرط آنکه وقت اعمال باقی باشد در غیر این صورت صحت حج او مشکل است و برای خروج از احرام احتیاطاً عمره مفرده به جا آورد.

[۴]. آیه الله تبریزی: حج او باطل است و از احرام خارج شده و اگر استطاعت وی تا سال بعد باقی باشد حج بر او واجب است.

[۵]. آیه الله اردبیلی: این احتیاط در صورتی است که آن خون دارای صفات حیض باشد و اگر دارای صفات حیض نباشد، حکم استحاضه را دارد و احتیاط لازم نیست.

آیه الله تبریزی: چنانچه آن لککه در عرفات دیده به وصف حیض نباشد، زن مزبور مستحاضه است (و همچنین است اگر لک زرد رنگ در مشعر ببیند) احکام مستحاضه را رعایت می کند و اعمال حج تمتع را به جا می آورد و چنانچه لک به وصف حیض باشد، باید اعمال را به قصد اعم از حج افراد و تمتع ادامه دهد، اگر خون قبل از ده روز قطع شد کشف می شود که وظیفه او حج افراد بوده و باید بعد از حج، عمره مفرده اتیان کند و اگر قطع نشد و پس از ده روز هم دید، اعمال حج تمتع او صحیح است. □

□ آیه الله خویی: این احتیاط در صورتی است که آن خون دارای صفات حیض باشد و اگر دارای صفات حیض نباشد حکم استحاضه را دارد و احتیاط لازم نیست. (استفتائات جدید، ص ۱۱).

آیه الله سبحانی: باید اعمال خود را به نیت تکلیف فعلی اعم از حج تمتع یا افراد انجام دهد و بنا بر احتیاط واجب در منا قربانی نموده و بعد از اعمال مکه عمره مفرده به جا آورد ولی اگر در نیت های خود به جایی مافی الذمه یا تکلیف فعلی، حج تمتع را قصد کرد چنانچه قصد حقیقی او این بوده که آنچه خداوند بر او واجب گردانیده دارد انجام می

دهد این از باب خطا در تطبیق است و حج او صحیح می باشد ؛ ولی اگر عاقد و عالم قصد حج تمتع کرد و عمره مفرده انجام نداد اکتفا به این حج مشکل است و احتیاط در اعاده آن در سال یا سال های بعد است.

آیه الله زنجانی، آیه الله مکارم: چنانچه کاملاً پاک شده باشد، عمره او صحیح است و دیدن لک بعد از آن ضرری به آن نمی زند ؛ زیرا طهر متخلل بنابر اقوی حکم حیض را ندارد، بنابراین منظور از ده روز، مجموع دو خون است نه با ضمیمه کردن طهر واقع در میان دو خون و اگر دیدن لک نشانه ادامه مستمر خون باشد به دستور متن عمل کند.

[۶]. آیه الله سیستانی: قربانی را به قصد رجا انجام دهد و همچنین عمره مفرده، اگر ممکن بود به قصد رجا انجام دهد.

آیات عظام صافی، فاضل، گلپایگانی: و پس از گذشت ده روز از اوّل حیض وظیفه اش روشن می شود که اگر از ده روز تجاوز نکرد و خون قطع شد حج بدل به افراد شده و لازم است عمره مفرده بهجا آورد و اگر از ده روز تجاوز کرد کشف از استحاضه بودن می کند و حج تمتع او صحیح است.

[۷]. آیه الله نوری: چنانچه در فرض مذکور قصد تمتع کند.....

[۸]. آیات عظام بهجت، سبحانی، سیستانی، صافی، گلپایگانی، مکارم (با اختلاف در تعبیر): هرگاه قصد انجام وظیفه فعلی داشته باشد کافی است.

آیه الله خامنه ای: عمل به احتیاط کند و راه احتیاط، انجام اعمال به قصد وظیفه فعلیه بدون قصد خصوص تمتع و افراد است و قربانی نیز انجام دهد پس اگر خون از ده روز تجاوز کرد اعمالش صحیح بوده و اگر تجاوز نکرد، حجّش تبدیل به افراد شده و واجب است عمره مفرده نیز اگر حج واجب بوده است به جا آورد (مستفاد از مناسک حج، م ۷۷)

آیه الله زنجانی: در صورت عذر حج افراد و عمره مفرده کفایت از حجة الاسلام می کند.

آیه الله نوری: مگر آنکه قصد وظیفه فعلیه نموده و اشتباهاً قصد تمتع کرده باشد.

[۹]. آیه الله زنجانی: چنانچه در باطن هم پاک بوده اعمال قبلی او صحیح است و باید حج تمتع را کامل کند.

[۱۰]. آیه الله خویی: در صورتی که فهمید در حال احرام عمره تمتع حایض بوده و نیت عمره تمتع کرده بود، فتوای ایشان راجع به صحت آن احرام و جواز اکتفا به آن برای حج افراد یا بطلان آن به دست نیامد، گرچه در استفتائات ص ۲۳۴ از ایشان نقل شده: زنی که به گمان اینکه تا آخر وقت پاک نمی شود، نیت حج افراد نمود و بعد کشف خلاف شد، احرام او باطل است و لذا مناسب است زنان حایض به نیت مافی الذمه محرم شوند و به هر حال در فرض سؤال با فرض عدم تمکن از رفتن به میقات و ادنیالحل و یا گذشت وقوف به عرفات از همانجا که هست احتیاطاً به نیت حج افراد تجدید تلبیه نماید.

آیه الله سیستانی: حکمش همان حکم فرض سابق است.

آیه الله صافی: بقیه اعمال را به قصد ما فی الذمه از تمتع و افراد به جا آورد و بنابر احتیاط واجب عمره مفرده به جا آورد. (حاشیه آداب و احکام حج، مسأله ۷۵۵).

[۱۱]. آیه الله خویی: و شب تا طلوع آفتاب است. (المسائل الشرعیه، ج ۱، ص ۳۶۷).

آیه الله سبحانی: از مغرب تا طلوع فجر است.

آیات عظام سیستانی، فاضل، نوری: و درک مقداری از آن، کفایت می کند؛ چنان که گذشت.

آیه الله مکارم: درک مقداری از آن هر چند کم باشد کافی است.